

Bartoňková, Dagmar

[Holzberg, Nilas. Die antike Fabel: eine Einführung]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. N, Řada klasická.
1996, vol. 45, iss. N1, pp. [124]-

ISBN 80-210-1546-2

ISSN 1211-6335

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/113954>

Access Date: 23. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Jozef Resch, *Grécka kultura v našom jazyku*, IRIS, Bratislava 1994, str. 187 + 2 mapy.

Ve formě slovníku složil a vytvořil nadšený a znalý obdivovatel antiky ing. architekt Jozef Resch „malý slovník dědičstva antiky“, jak zní podtitul publikace. Autor do něho uložil 322 hesel, v nichž zpracoval dnes běžné výrazy příšle do slovenštiny různými cestami z antického Řecka. Tak se tu setkáváme s kořenem *aero-*, s výrazy *agónia*, *horizont*, *hymna*, *trón*, ale i s hesly typu *Achillova päta*, *Pyrrhovo víťazstvo*, *Pytagorova veta* apd. Uživatelé slovníku se však dovědí i o vzniku některých napohled ne dosti průzračných slov, jako *chemie* anebo *stenografie*. Výklady jsou stručné, ale jasné. Orientaci v knize usnadňují bohaté rejstříky: *Stručný historický prehľad*, *Zoznam použitej a citovanej literatury*, *Register autorov a prekladateľov*, *Menný a vecný register*, *Register starogréckych výrazov a povodných názvov diel*, *Zoznam hesiel*. V Registru autorov jsem postrádal jméno Marcus Aurelius, které je pod Stoický pokoj, ale toto heslo (str. 136–7) není v rejstříku. I to se stává, ale nijak neubírá na ceně publikaci, kterou jistě uvítají četní zájemci o prohloubení svých vědomostí. Nás pak může potěšit to, že nedostatek slovenských překladů a literatury nahradil autor, pokud šlo, českými. Ale i český čtenář se rád dočte o tom, co chybí v češtině, např. o překladu Sexta Empeirika, jehož *Základy Pyrrhonovskej skepsy* přeložil J. Špaňár. Pěkně vytištěné publikaci přejeme čtenářský úspěch.

Radislav Hošek

HOLZBERG, N., *Die antike Fabel: eine Einführung*, Darmstadt, Wiss. Buchges., 1993, 131 stran.

N. Holzberg, jeden z předních současných badatelů o antickém románu, se nám tentokrát představuje publikací o antické bajce. Jde o úvod do problematiky, zpracovaný na základě bohaté moderní odborné produkce (srov. přehled nejdůležitější literatury na str. 117–131).

Práce je rozdělena do tří kapitol: poté co Holzberg věnoval pozornost otázce původu bajky, probírá v 1. kapitole (13–42) postupně podle chronologického hlediska řecké a římské autory, básníky i prozaiky, v jejichž textech se s bajkou setkáváme. V kap. 2. (43–79) a 3. (80–116) Holzberg podrobuje zkoumání antickou bajku jako samostatný literární druh, a to tak, že v kap. 3. si všímá bajek složených ve verších a tvořících celé básnické sbírky (Phaedrus, Babrios, Avianus), kdežto v kap. 3. probírá prozaické bajky bezprostředně spojené se jménem Ezopovým. Zvláštní pozornost tu Holzberg věnuje také tzv. Životu Ezopovu, neboli Románu o Ezopovi, o němž rok předtím (1992) vydal speciální monografii, jež vyšla v *Classica Monacensia*, Bd. 6. Ve shodě s touto publikací obhájí autor i zde kvality Života Ezopova, a to zvláště proti italskému badateli La Pennovi, podle něhož „i ti největší fanatici...musí být před tímto Životem na rozpacích“ (1962, 313) — srov. Holzberg str. 85. Celou publikaci pak uzavírá pojednání o latinských prozaických zpracováních Ezopových bajek (105–116).

Přestože je předkládaná Holzbergova kniha svým rozsahem nevelká, jeví se nám jak po stránce obsahové, tak i po stránce metodologického zpracování jako příručka, jež by neměla uniknout pozornosti žádného zájemce o antickou literaturu a její současnou problematiku.

Dagmar Bartoňková